

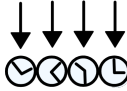
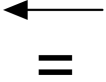

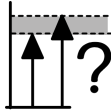

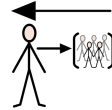
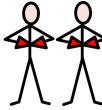

FINLAND

 Finland har inte alltid varit ett självständigt land.

 I ungefär 600 år tillhörde vi Sverige.

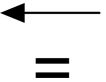
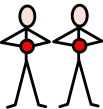

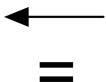
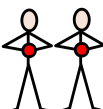

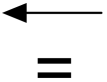

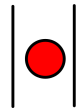

 På den tiden var Sveriges kung också vår kung,

 Sveriges lagar var våra lagar

 och Stockholm var vår huvudstad.

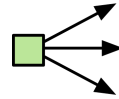
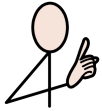

 Åren 1808 - 1809 var det krig mellan Sverige och

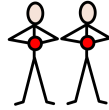
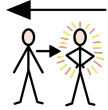
Ryssland.

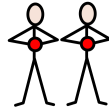
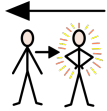
Den svenska armén förlorade och

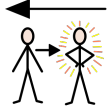
Sverige måste ge ifrån sig Finland åt Ryssland.

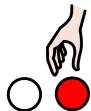
Rysslands ledare blev då också vår ledare

och Rysslands lagar blev våra lagar.

Helsingfors blev Finlands huvudstad.

Finland fick ändå bestämma en del saker själv.

 Landet blev en självstyrande del av Ryssland.

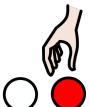

 Först år 1917 blev Finland ett eget, fritt land.

 Den 6 december 1917 blev Finland en självständig stat

 med Helsingfors som huvudstad.

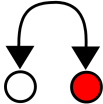
 Stater kan vara republiker eller monarkier.

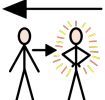

 I en republik är presidenten ledare.

 Folket röstar och bestämmer vem som blir president,

antingen > 4 år eller > 6 år framåt.

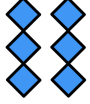

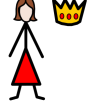
I en monarki = kungen eller drottningen ledare.

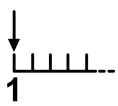
Då kungen har dött eller

då han blivit för gammal för att vara kung

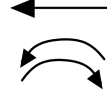
får hans son eller hans dotter

fortsätta som ny kung eller ny drottning.

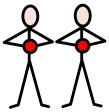
Samma sak gäller om statschefen = en drottning.

Först tänkte man göra Finland till en monarki

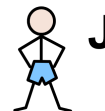
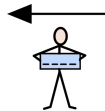
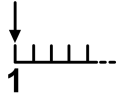
med en egen kung men sen ändrade man sig.

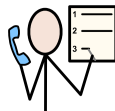
Vårt land blev istället en republik

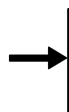
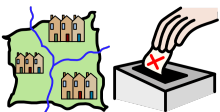
med en president som ledare.

Finlands första president hette Kaarlo Juho Ståhlberg.

I Finland ordnar vi riksdagsval, presidentval,

kommunalval och val till Europa-parlamentet.

För att få rösta måste man vara myndig

alltså 18 år, och medborgare i Finland.

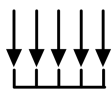

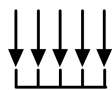
Myndiga personer som bor i Finland

men som inte är finländska medborgare

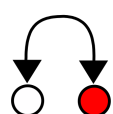

får rösta i kommunalvalet

och i valet till Europa-parlamentet.

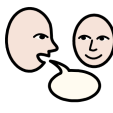

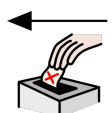
Alla val i Finland är allmänna, fria och hemliga.

 = alla - precis alla -

 myndiga personer får rösta.

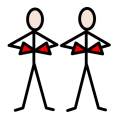
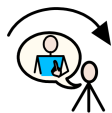
Man får rösta på vilken kandidat

 eller vilket förslag man vill

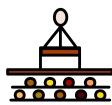
 + och man behöver inte berätta åt någon hur man röstat.

 Riksdagsval ordnas vart fjärde år.

Då väljer vi **200** kvinnor och män

som ska representera oss i

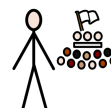
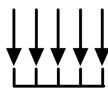
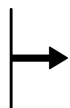
landets mäktigaste församling, riksdagen.

13

Finland är indelat i 13 områden som kallas valkretsar.

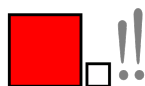
Från varje valkrets väljer man riksdagsledamöter

beroende på hur många människor som bor i det

området.

Södra Finlands valkrets är störst,

 35
därifrån väljs 35 riksdagsledamöter.

   =
Landskapet Ålands valkrets är minst,

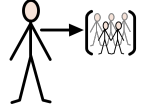
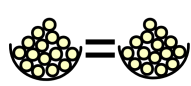

 1
därifrån väljs bara 1 riksdagsledamot.

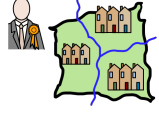

I valet måste man rösta på någon av kandidaterna

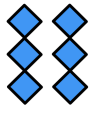

i den valkrets där man själv bor.

Det är de olika politiska partierna som

ställer upp kandidater i riksdagsvalet.

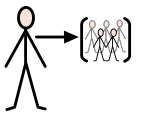

Varje parti får ställa upp lika många kandidater som

det finns mandat i valkretsen.

Ett mandat är det samma som en plats.

Som exempel finns det **16** mandat

i Vasa valkrets -

då får partierna ställa upp **16** kandidater per parti.

I Helsingfors valkrets finns det **22** mandat,

då får partierna ställa upp 22 kandidater per parti.

I Egentliga Finlands valkrets finns det 17 mandat,

då får partierna ställa upp 17 kandidater.

I Finland har vi många politiska partier.

De största partierna är Centerpartiet, Samlingspartiet,

Socialdemokraterna och Sannfinländarna.

Övriga partier som finns med i riksdagen är

Vihreät De Gröna

De gröna

Vänsterförbundet,

Svenska folkpartiet

Kristdemokraterna

och Kristdemokraterna.

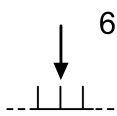

Presidentval

ordnas

vart

sjätte

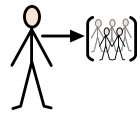

år.

För att

få

ställa upp

som

kandidat

i

presidentvalet

måste

man

vara

född

i

Finland

och

finländska

medborgare.

Den

kandidat

som

får

mer än

hälften

av alla

röster

vinner

valet.

Presidenten

kan

väljas

för

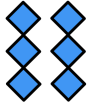

ytterligare

6

år

Samma

person

kan alltså

=

president

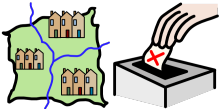
i

12

år.

år.

Kommunalval

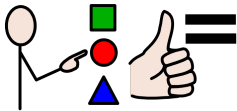
ordnas vart

fjärde

år.

Då får alla

myndiga

invånare

i en

kommun

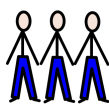
rösta

fram

kvinnor

+

män

till

kommunfullmäktige.

Hur många

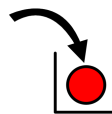

personer

som

väljs

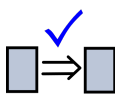

in

i

kommunfullmäktige

beror

på

hur många

människor

som

bor

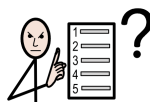
i den

kommunen.

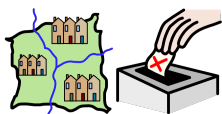
Det är de politiska partierna som

utser

kandidaterna

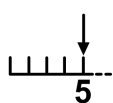

också i kommunalvalet.

Europaval

hålls vart

femte

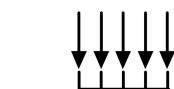
år.

Då väljer

medborgarna

i alla

EU-länder

ledamöter

till

Europa-parlamentet.

I Finland

röstar

vi fram

13

13

ledamöter.

Våra politiska partier

vill

göra Finland

till ett ännu bättre

land

att bo i.

Men man har olika

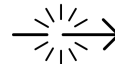

åsikter

om hur det

ska

ske.

3

Det finns tre olika

tankar,

alltså idéer om vad som är

bäst:

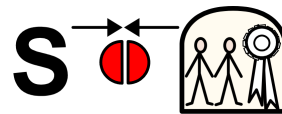

konservatism ,

liberalism

och

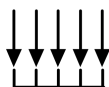

socialism.

De konservativa

vill att

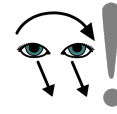
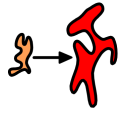

allt

ska

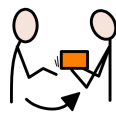
vara som det alltid har varit

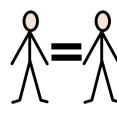
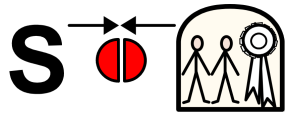
och att alla förändringar ska ske långsamt och försiktigt.

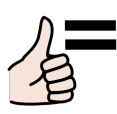
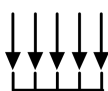
De liberala tror på frihet och vill att

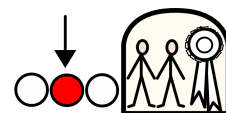
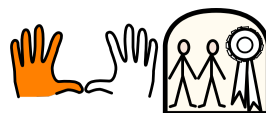
människorna ska få göra sina egna val.

De socialistiska vill satsa på jämlighet och på

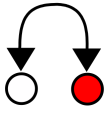

alla människors rätt till ett bra liv.

Våra partier kallas ibland vänsterpartier, mittenpartier

eller

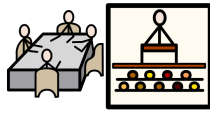
högerpartier.

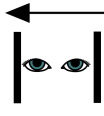
Man utgår då från hur de sitter

i riksdagens

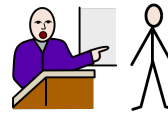

plenisal

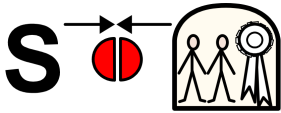
sett

från

talmannens

plats.

De socialistiska

ledamöterna

sitter till

vänster,

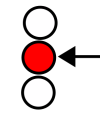

de liberala

ledamöterna

sitter

i mitten

och

de konservativa

ledamöterna

sitter till

höger.

Ibland

kallar

man

partierna

olika

färg.

De socialistiska partierna kallas röda

medan de konservativa partierna kallas blåa.

De övriga partierna får vara gröna,

ljusblåa eller någon annan färg.

Vi brukar alltså prata om

det röda vänsterpartiet Socialdemokraterna

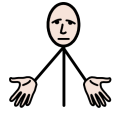
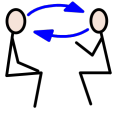

och det blåa högerpartiet Samlingspartiet.

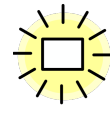

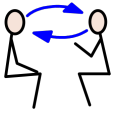
Riksdagsledamöterna arbetar främst med att

diskutera vad som behöver göras i Finland.

Man ändrar gamla lagar och skriver helt nya lagar.

Man diskuterar och röstar om budgeten

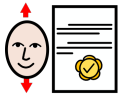
för hela landet Finland.

Man väljer statsminister och

man går igenom och godkänner alla

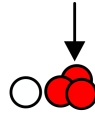
avtal

som

Finland

gör med

andra

länder.

Riksdagen

håller alltid noga

koll

på

regeringens

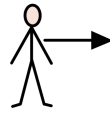

arbete.

De partier

som

är med

i

regeringen

kallas regeringspartier medan

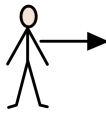

de partier

som

inte

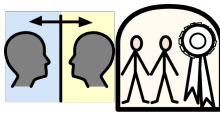

är med

i

regeringen

kallas oppositionspartier.

Det parti

eller de partier som har

flest

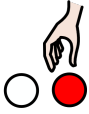

ledamöter

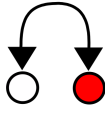
i

riksdagen

bestämmer

vilka

som

ska bli

ministrar

i

regeringen.

Statsministern

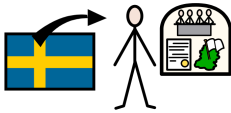
leder

regeringens

arbete

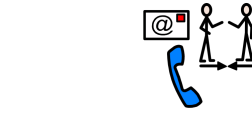

medan

utrikesministern

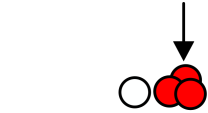

har ansvar

för

kontakten

till

andra

länder.

Finansministern

har ansvar

för

landets

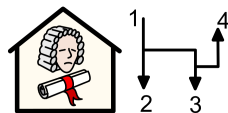
ekonomi

och

justitieministern

för

rättsväsendet.

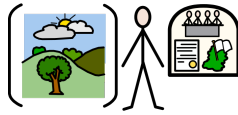
Undervisningsministern ansvarar för skolor och utbildning

medan försvarsministern ansvarar för landets försvar och

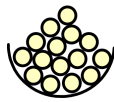
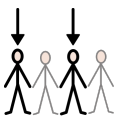
beredskap.

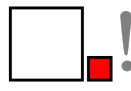
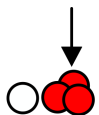
Dessutom har vi en miljöminister,

en social- och hälsovårdsminister och en inrikesminister.

Somliga regeringar har många ministrar

123

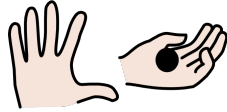
medan andra regeringar har ett mindre antal ministrar.

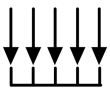
Det är statsministern som avgör

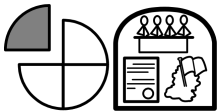
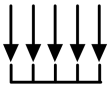
hur många ministrar som behövs.

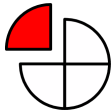
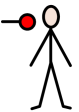
Regeringen handhar sina uppgifter genom att

varje minister ansvarar för sitt område

Varje ministerium ansvarar för

sin del av medborgarnas liv.

  av riksdagsledamöterna >
Så länge mer än häften av riksdagsledamöterna tycker att

 sköter sina uppgifter
regeringen sköter sina uppgifter

 får den fortsätta vara Finlands regering.
får den fortsätta vara Finlands regering.

 inte är nöjd med regeringens arbete
Om riksdagen inte är nöjd med regeringens arbete

 alla ministrarna avgå och en ny regering väljas.
måste alla ministrarna avgå och en ny regering väljas.